

[**Aksel Møller.**]

standige adværser ikke har været at dyrke noget selvplagerisk kompleks, men at prøve at fremkalde positive gerninger, der kunne bringe udviklingen under kontrol. Vi er nu kommet i den situation, at alle kan indse nødvendigheden af handling, og det ville da være at svigte vor politik, om vi nu, efter at det i alt fald for et stykke tid er afgjort, hvorledes de politiske forhold skal være, forpassede tidspunktet og muligheden for at gøre dagens gerning.

Det er vel værd som indledning til sådanne forhandlinger at pege på et værdifuldt replikskifte, som fandt sted mellem den højtærede statsminister og mit partis formand her i tinget, det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft. Det fremgik heraf, at man nu erkender, at der ikke findes noget enkelt middel, som er istand til at bringe valutaudviklingen ind i forsvarlige baner, men at en flerhed af midler må bringes i anvendelse. Det er også værd at notere sig de bemærkninger, som blev gjort om forholdet mellem investering og forbrug, bemærkninger, som antydede, at også investeringens omfang nu måtte være underkastet en overvejelse i lys af den valutasisituation, landet står i, og at man i det hele taget måtte søge besvaret spørgsmålet om, hvordan det er muligt på een gang i et land at opretholde en investering af det omfang, vi har, uden underskud på betalingsbalancen og uden at måtte beskutte et folk så stærkt og så voldsomt, som ingen regering eller nogen ledelse i det hele taget i noget folk har kræfter til.

Den meget vanskelige opgave, som påhviler os under forhandlingerne om forsvarrets finansiering, er altså ikke blot at skaffe de midler, som værnenees genopbygning kræver, men at indpasse denne opgaves løsning i hele den økonomiske situation. Det er et spørgsmål om arbejdskraft, frigørelse af arbejdskraft fra anden virksomhed for at få mulighed for at overføre den til de formål, som forsvaret kræver. Det er et spørgsmål om at forhindre, at forsvarsudgifterne fører til inflation og yderligere prisstigninger, og det er jo derfor i og for sig naturligt at tage forhandlingen om disse sager her, og den højtærede finansministers forventninger om, at en sådan forhandling kan finde sted, vil da ikke, efter hvad der indtil i dag er blevet sagt fra denne talerstol, kunne blive gjort til skamme. Den højst faretruende udvikling af vort forhold til den europæiske betalingsunion, denne stadige formindskelse af landets kreditværdighed er et så manende, krævende og talende tegn, at

det høje ting efter at have overstået sine politiske vanskeligheder nu må søge at løse den bundne opgave, som denne udvikling stiller os overfor. Vi skal til at handle under nødvendighedens lov, og på mit partis vegne ønsker jeg hermed at give udtryk for vor villighed til at samarbejde om en løsning af den bundne opgave, udviklingen stiller os alle ansigt til ansigt med. Når den ærede ordfører for socialdemokratiet ønskede, at vi nu kom dertil, at hjulene kunne snurre, skal svaret være, at for vort vedkommende skal det ikke mangle på vilje til at hjælpe ham med at få hjulene til at snurre. Når denne hånd har kunnet udstrækkes, er det under den opfattelse og i den forhåbning, at den beslutning, som blev taget i går eftermiddags, hvor viljerne åbent for alt folket bøjedes mod hinanden i denne sal, ikke er en tilfældig episode, men et vedtaget grundlag for, hvordan forholdet bør være mellem os under de forhandlinger, som nu skal føres.

Bertel Dahlggaard: Det foreliggende lovforslag er jo det samme som det, der blev fremsat før valget, men efter det, der er sket her i salen i går, kan man faktisk sige, at det slet ikke er dette lovforslag, der er til forhandling. Man kan vist sige, at der allerede i går er indgået et forlig mellem socialdemokrater, venstre og konservative om en ny affattelse af lovforslaget. Såvidt jeg forstår, går dette forlig ud på, at de brede lag af befolkningen skal inddrages under beskatningen, at de store indkomster skal tilsvarende lattes, ligesom der skal udskrives et statslån i stedet for det foreslåede tvangslån, hvad der igen vil virke i retning af en forhøjelse af den almindelige rentefod, hvilket selvfølgelig vil være velkomment for det konservative parti. Vi får nu se nærmere på, hvorledes alt dette udformes under udvalgsforhandlingerne, men det, der synes at stå fast for de tre partier, er, at 350 mill. kr. øget byrde skal pålægges befolkningen. Det er den første lille del af den pris, oprustningen koster.

Det radikale venstre vil under de kommende forhandlinger om lovforslaget bede de tre partier tænke sig om endnu en gang. Det er, som de tre partier har lukket øjne og øren for tanken om, at der er en grænse for landets økonomiske bæreevne. Med de indirekte skatter, der påtænkes, må man regne med øgede skattebyrder i de kommende 1½ år på 600—700 mill. kr., der skal bæres samtidig med den prisstigning, vi er midt inde i. Samtidig ser jeg næsten hver dag, at man forsikrer, at oprustningen ikke